

شناسایی شاخص‌های اثربخش تصویر پردازی سازمانی در صنعت گردشگری ایران با استفاده از رویکرد کیفی

*آزاده فعلی نیا، دادو کیاکجوری^۱

۱ دانشجوی مقطع دکتری، مدیریت دولتی رفتار سازمانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس، چالوس، ایران.

۲ دانشیار، رشتۀ مدیریت دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد چالوس، چالوس، ایران.

چکیده

تاریخ دریافت: ۹۷ / ۷ / ۲۵

تاریخ پذیرش: ۹۸ / ۳ / ۲۵

مقاله حاضر با هدف شناسایی مهم‌ترین شاخص‌های اثربخش تصویر پردازی سازمانی در صنعت گردشگری ایران صورت گرفت. بدین ترتیب این تحقیق از جهت هدف در حیطه تحقیقات کاربردی و از جهت ماهیت داده‌ها از نوع کیفی می‌باشد. جامعه آماری تحقیق ۴۰ نمیغ، شامل اسناد و مدارک بالادستی در حوزه تصویرپردازی صنعت گردشگری و همچنین خبرگان این صنعت است که شامل اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها در گروه مدیریت و گردشگری و فعال در حوزه صنعت گردشگری می‌باشند. در این تحقیق، در ابتدا با استفاده از تحلیل محتوای متنی ۱۳۶ شاخص از منابع بالادستی استخراج شدند. شاخص‌ها در قالب پرسنل‌نامه بسته طی سه دوره در اختیار خبرگان قرار گرفتند. در هر دوره با استفاده از امتیازی که پاسخ‌دهندگان برای هر شاخص در نظر گرفتند و تحلیل دلفی کیفی، تعدادی از شاخص‌ها غربال شدند. در نهایت ۴۷ زیرمقوله به عنوان شاخص‌های اثربخش تصویرپردازی سازمانی در صنعت گردشگری ایران در ۷ مقوله اصلی شامل: اقتصادی، برنده‌سازی، کیفیت برنده، پتانسیل گردشگری منطقه، فعالیت‌های تبلیغاتی، تصویرسازی متتمرکز بر شغل و مدیریت کلان معروفی شدند.

کلید واژه‌ها:

تصویرپردازی، تصویرپردازی
سازمانی، صنعت گردشگری،
تحلیل محتوای متنی،
تکنیک دلفی کیفی.

مقدمه

صنعت گردشگری از مهم‌ترین منابع کسب درآمد کشورهای جهان است، و در قرن ۲۱ به تدریج به عنوان دومین صنعت مهم دنیا بر شمرده می‌شود (بکر و کامرون^۱، ۲۰۱۶). بر اساس گزارش مجمع جهانی اقتصاد، امتیاز ایران در شاخص رقابت پذیری سفر و گردشگری در سال ۲۰۱۷، معالد ۳/۴ است که این امتیاز در سال ۲۰۱۵ ۳/۳ بوده است. همچنین رتبه ایران از جایگاه نهم در بین کشورهای خاورمیانه در سال ۲۰۱۵ به جایگاه هشتم در سال ۲۰۱۷ در این گروه صعود کرده است. صنعت سفر و گردشگری ایران با ارزش افزوده حدود ۱۰/۱ میلیارد دلاری، سهم ۲/۵ درصدی از کل تولید ناخالص داخلی ایران را تشکیل داده و با ۴۷۶ هزار شغل، سهم ۱/۹ درصدی از کل اشتغال کشور را به خود اختصاص داده است (گزارش مجمع جهانی اقتصاد، ۲۰۱۷) به همین دلیل برای دستیابی به سهم بیشتری در بازار جهانی باید به دنبال راهکارهای منطقی و ایجاد یک برنامه منظم بود تا از این طریق و با دستیابی به اهداف درازمدت این صنعت، تأثیر آن بر بهبود وضعیت اقتصادی متجلى گردد (کای^۲، ۲۰۱۲).

*نویسنده مسئول: (davoodkia@iauc.ac.ir)

^۱ Baker, M. J., and E. Cameron

^۲ World Economic Forum

^۳ Cai, L. A.

در این میان مواجهه با پدیده جهانی شدن بازار، مستلزم پذیرش الزاماتی برای صنایع و سازمان‌های ایرانی است و تاخیر در برنامه ریزی برای مواجهه با این الزامات اجتناب ناپذیر، به احتمال زیاد عواقب وخیمی در پی خواهد داشت که توان آن به قیمت از دست دادن بازارهای داخلی و حذف از دنیای رقابت بین الملل خواهد بود (خلیلی شجاعی و خدادا حسینی، ۱۳۹۱). بنابراین تمامی صنایع و سازمان‌های ایرانی در فرستت نسبتاً کوتاهی که وجود دارد باید خود را برای رویارویی با این واقعیت آماده سازند (هادیزاده و همکاران، ۱۳۹۱). حال با این شرایط آینده نگری، ایجاد می‌کند که سازمان‌های ایرانی برای پیشگیری از وقوع آینده محتمل محصولاتشان را موضع یابی کرده و برای شناساندن تصویر سازمانی در بازار رقابتی تدبیری بیندیشند، موضوعی که به نظر می‌رسد سازمان‌های ایرانی از آن غافل بودند (امیدی کیا و همکاران، ۱۳۹۱). در این میان می‌توان گفت تصویرپردازی سازمان به عنوان محور اساسی فعالیت‌های بازاریابی و یکی از ابزارهای کلیدی اجرای مدیریت برنده در بازار رقابتی می‌باشد (راماناتان و ریچی^۱، ۲۰۱۵). در واقع یکی از مقاومتی که به تازگی در صنعت گردشگری مطرح شده و از اهمیت بالایی برخوردار است، ایجاد تصویرپردازی سازمانی است. می‌توان گفت یکی از بخش‌های مهم برای تمایز هر کالای مشخصی، برندسازی است. در صنعت گردشگری این امر توسط تصویر مقاصد صورت می‌گیرد. سازمان‌های گردشگری به دلیل اینکه یک برنده شناخته شده، ارزش ملموسی را به خدمات گردشگری ناملmos می‌بخشد، سعی در هویت‌بخشی برنده خود دارند. در واقع تصویر مقاصد می‌تواند بسیار مهم‌تر از واقعیت‌های ملموس آن باشد و گردشگران برای بازدید از تصویرهایشان به مقاصد گردشگری سفر می‌کنند نه به خاطر واقعیت‌ها. در نتیجه تصویر مقصد عالمی مهم به منظور توسعه گردشگری موفق و بازاریابی مقصد است (حیدری چیانه و سعدلونیا، ۱۳۹۵). تحقیقات متعدد، تصویر درک شده گردشگر از مقصد را به عنوان یکی از عوامل مهم در جذب گردشگر معرفی کرده‌اند. بدین صورت که مقاصد گردشگری با تصویر مثبت تر و قوی تر، بیشتر مورد انتخاب واقع می‌شوند. بدین ترتیب مقصد باید خود را به شکل مطلوب و مناسبی از رقباً تمایز کرده و در ذهن مشتریان جایگاه یابی شود. چرا که گردشگر، مقصدی را در نظر می‌گیرد که این مقصد موقعیت متمایزی در ذهن او دارد (محمدزاده و همکاران، ۱۳۹۷). در واقع می‌توان ادعا کرد عدم تصویر مناسب از مقصد در ذهن گردشگران نمی‌تواند باعث تشویق گردشگران به یک مقصد گردشگری و ایجاد انگیزه آنها جهت سفر به آن جا شود (استایلیدیس و همکاران^۲، ۲۰۱۷).

پژوهش‌ها نشان داده‌اند که توجه به مفهوم تصویرپردازی سازمانی در صنعت گردشگری، می‌تواند در توسعه هر چه بیشتر این صنعت کمک شایانی داشته باشد (هوسانی و همکاران^۳، ۲۰۱۶). اگرچه در سال‌های اخیر مفهوم تصویرپردازی سازمانی توجه بسیاری از محققان حوزه بازاریابی^۴ و مدیریت گردشگری را به خود جلب نموده است، اما پژوهش‌های نظام مند آکادمیک در حوزه صنعت گردشگری بسیار اندک هستند (کریستینا و هایلین^۵، ۲۰۱۵). برخی از مقالات مربوط به تصویرپردازی سازمانی در صنعت گردشگری هنوز در سطح پژوهش‌های مفهومی هستند (سرتو و بروdi^۶، ۲۰۱۳). همچنین تلاش‌های مقصد به منظور درک این که چرا گردشگران یک مقصد خاص را ترجیح می‌دهند دلیل اهمیت این مطالعه است (گارسیا و همکاران^۷، ۲۰۱۱). همچنین به گزارش خبرگزاری ایستانا، تصور ذهنی منفی گردشگران برای سفر به ایران از جمله معضلات و مشکلاتی است که پای گردشگری را بسته و اجازه‌ی توسعه به آن نمی‌دهد.

^۱ Ramanatan & Ritchie

^۲ Styliidis et al

^۳ Hosany et al

^۴ Marketing

^۵ Christina & Hailin

^۶ Cretu & Brodie

^۷ García et al

با توجه به اهمیت مطالب بیان شده، هدف اصلی تحقیق حاضر، استفاده از تحلیل محتوای متنی و تکنیک دلفی جهت شناختی مهمترین شاخص‌های اثربخش تصویر پردازی سازمانی در صنعت گردشگری ایران می‌باشد، بنابراین سوال اصلی تحقیق، به شرح زیر می‌باشد:

مهم‌ترین شاخص‌های اثربخش تصویر پردازی سازمانی در صنعت گردشگری ایران کدام است؟

مواد و روش‌ها

این پژوهش از نظر هدف در حیطه تحقیقات کاربردی و همچنین بر اساس ماهیت داده‌ها از نوع کیفی می‌باشد. جامعه‌ی این پژوهش، به دو دسته تقسیم می‌شوند. در دسته اول، جامعه‌ی آماری ۴۰ منبع داخلی و خارجی از مقالات و اسناد بالادستی در حوزه تصویرپردازی صنعت گردشگری (جدول ۲) هستند. همچنین جامعه‌ی آماری دیگری که در این تحقیق مورد استفاده قرار می‌گیرد، خبرگان صنعت گردشگری که شامل اعضای هیئت علمی رشته گردشگری و مدیریت در دانشگاه‌های کشور هستند که در این حوزه مشغول فعالیت اند و تعداد آن‌ها ۱۵ نفر است. افراد مزبور با رویکرد نمونه‌گیری گلوله برای انتخاب شده‌اند. در این فرایند در مراجعه اول، از نظرات یکی از اعضای هیئت علمی دانشگاه که در حوزه مذکور تخصص و مقاله‌های علمی پژوهشی متعدد دارد، بهره گرفته شد. سایر افراد با روش نمونه‌گیری گلوله برای معرفی شدن. به این دلیل که در فرایند انتخاب خبرگان بر این موضوع تمکز شده که افرادی انتخاب شوند که به طور مکرر توسط افراد مطلع توصیه شده بودند. بنابراین می‌توان گفت گروه تشکیل شده، از درجه اعتبار بالایی برخوردارند. روش‌های گردآوری اطلاعات در این پژوهش به دو دسته کتابخانه‌ای و میدانی تقسیم می‌شود. بدین صورت که در ابتدا شاخص‌های اثربگذار بر تصویرپردازی سازمانی در صنعت گردشگری با استفاده از روش کتابخانه‌ای از طریق مطالعه متون علمی و روش تحلیل محتوای متنی و کدگذاری منابع استخراج شدند و پس از آن در قالب پرسشنامه باز و بسته و به روش میدانی در اختیار خبرگان قرار گرفتند تا با استفاده از تکنیک دلفی کیفی شاخص‌های نهایی استخراج شوند. هدف محقق از انجام فرایند تحلیل محتوا رسیدن به اشباع نظر و اضافه نشدن مفهوم و شاخص جدید در حوزه تصویرپردازی سازمانی در صنعت گردشگری است. برای انتخاب منابع، محقق جستجوی نظام مند خود را بر مقالات منتشر شده در ژورنال‌های مختلف متمرکز کرد و واژگان کلیدی مرتبط انتخاب شدند. کلیدواژه‌های منتخب در این تحقیق عبارتند از: تصویر پردازی، تصویرسازی سازمانی، برنده‌سازی و تصویر مقصد. همچنین جهت انجام جستجو، از پایگاه‌های اطلاعاتی علمی داخلی و خارجی بهره گرفته شد که به شرح جدول زیر است.

جدول ۱: پایگاه‌های علمی داخلی و خارج مورد بررسی

پایگاه‌های اطلاعاتی	منابع
www.sid.ir	داخلی
www.Magiran.com	
www.Noormags.com	
www.civilica.com	
www.googlescholar.com	خارجی
www.sciencedirect.com	
www.springer.com	
www.emeraldinsight.com	

منبع: تحقیق حاضر

در این تحقیق همچنین جهت بررسی روایی و پایایی تحقیق از معیار اعتمادپذیری یا قابلیت اعتماد جهت ارجاع به ارزیابی کیفیت نتایج کیفی استفاده شده است. قابلیت اعتماد شامل چهار معیار قابل قبول بودن، انتقال پذیری، قابلیت اطمینان و تاییدپذیری است که در این تحقیق از استراتژی های جدول زیر برای تامین اعتمادپذیری استفاده شده است.

جدول ۲: استراتژی های پایایی تحقیق

معیار	زیرمعیارها	استراتژی تامین	اقدامات
قابل قبول بودن	روایی ورودی های پژوهش	نمونه گیری گلوله برفی	معرفی مصاحبه شوندگان بعدی توسط مصاحبه شوندگان قبلی
	روایی ورودی های پژوهش	نمونه گیری بر مبنای اعتبار	انتخاب و تایید مصاحبه شوندگان بر اساس توصیه خبرگان
	روایی تحلیل های انجام شده در پژوهش	با خورد مشارکت کننده	ارائه کدهای توصیفی به مصاحبه شوندگان و دریافت نظرات اصلاحی (روش دلفی کیفی)
	روایی تفسیری	استفاده از توصیف گرهای با حداقل مداخله	بهره گیری از عبارات توصیفی مانند نقل قول در تحلیل محتوای متنی
	انتقال پذیری	استفاده از روش نمونه گیری بر مبنای اعتبار	انتخاب مصاحبه شوندگان از بین افراد معتبری همچون اعضای هیئت علمی و فعال در حوزه گردشگری
	قابلیت اطمینان	ممیزی قابلیت اطمینان	ارائه یک تصویر حاصل از زمینه مورد پژوهش
تایید پذیری	ارائه جزئیات روش ها و دادهای پژوهش	ارائه گزیده مصاحبه ها و نیز توضیح روند تحلیل داده ها تا دستیابی به نتایج تحقیق	در اختیار گذاشتن دادها، روش ها و تضمیمات با هدف بازبینی و موشکافی تحقیق توسط دیگر پژوهشگران

منبع: تحقیق حاضر

یافته های تحقیق

همان طور که بیان شد، در این تحقیق در ابتدا با مراجعت به متون بالادستی و منابع استفاده شده، جهت استخراج شاخص ها با استفاده از روش تحلیل محتوای متنی و کدگذاری منابع اقدام شد. منابع استفاده شده و نحوه کدگذاری آن ها به شرح جدول شماره ۳ می باشد.

جدول ۳: منابع مورد استفاده جهت استخراج شاخص‌های تحقیق

کد	نویسنده	منبع	
L۱	Usakli, A, baloglu B(۲۰۱۵)	Brand personality of tourist destinations: An application of self- congruity theory	منابع خارجی
L۲	Baker, M. J., and E. Cameron (۲۰۱۶)	Critical success factors in destination Marketing. Tourism and Hospitality Research	
L۳	Blain, C., Levy, S. E., & Ritchie, R. B. (۲۰۰۵)	Destination branding: insights and practices from destination management organizations	
L۴	Bowler, W. M., & Brass, D. J. (۲۰۰۶)	Relational correlates of interpersonal citizenship behavior: A social network perspective	
L۵	Buhalis, D. (۲۰۰۰)	Marketing the competitive destination of the future. Tourism Management	
L۶	Cai, L. A. (۲۰۱۲)	Cooperative branding for rural destinations. Annals of Tourism Research	
L۷	Castro, C.B., Armario, E.M., and Ruiz, D.M. (۲۰۰۷)	The influence of market heterogeneity on the relationship between a destination's image and tourists' future behavior, Tourism Management	
L۸	Chen Y, Fang W (۲۰۱۳)	The Moderating Effect of Impression Management on the Organizational Politics–Performance Relationship	
L۹	Chen, C.-F., and Tsai, D. (۲۰۱۰)	How destination image and evaluate factors affect behavioral intentions?	
L۱۰	Christina C, Hailin Q, (۲۰۱۵)	Examining the structural relationships of destination image tourist	
L۱۱	Cretu, A. E., & Brodie, R. J. (۲۰۱۳)	The influence of brand image and company reputation where manufacturers market to small firms: a customer value perspective	
L۱۲	Doyle, P. (۲۰۱۱)	Building Value-Based Branding Strategies, Journal of Strategic Marketing	
L۱۳	Drory, A., & Zaidman, N. (۲۰۰۷)	Impression manage: effects of the organizational system. Journal of Managerial Psychology	
L۱۴	Feng, P.H.(۲۰۱۳)	Managing Brand Equity, Marketing Research, September	
L۱۵	Framke ,W.(۲۰۰۲)	The Destination as a concept: A Discussion of the business-related Perspective versus the Socio-cultural Approach in Tourism Theory	
L۱۶	García, Mar Gómez, Arturo Molina (۲۰۱۱)	A destination-branding model: An empirical analysis based on stakeholders. Tourism Management	
L۱۷	Hall, D. (۲۰۰۲)	Brand development, tourism and national identity; the re-imaging of former Yugoslavia. Brand Management	
L۱۸	Hankinson, G. (۲۰۰۵)	Destination brand images: a business tourism perspective. Journal of Services Marketing)	
L۱۹	Hosany, S., Ekinci, Y., & Uysal, M. (۲۰۱۶)	Destination image and destination personality: an application of branding theories to tourism places	
L۲۰	Jago, L., Chalip, L., Brown, G., Mules, T., & Ali, S.(۲۰۰۳)	Building events into destination branding: insights from experts	
L۲۱	Jain, A. K. (۲۰۱۲)	Does Emotional Intelligence Predict Impression Management?, Journal of Organizational Culture	

L۲۲	Jain, A. K. (۲۰۱۲)	Moderating Effect of Impression Management On the Relationship of Emotional Intelligence and Organizational Citizenship Behavior	
L۲۳	Konecnik, M., & Gartner, W. C. (۲۰۰۷).	Customer-based brand equity for a destination. Annals of Tourism Research	
L۲۴	Lin, C.-H., Morais, D. B., Kerstetter, D. L., & Hou, J.-S. (۲۰۱۰)	Examining the Role of Cognitive and Affective Image in Predicting Choice Across Natural, Developed, and Theme-Park Destinations, Journal of Travel Research	
L۲۵	Ramanathan, J. R. B., & Ritchie, R. J. B. (۲۰۱۵).	The branding of tourism destinations: past achievements & future challenges. Journal of Retailing	
L۲۶	Dean.D. Suhartanto. D & Kusdibyo. L (۲۰۱۹).	Predicting Destination Image in Creative Tourism: A Comparative between Tourists and Residents	
L۲۷	Hoz-correa, A. munoz-leiva. F (۲۰۱۹).	The role of information sources and image on the intention to visit a medical tourism destination: a cross-cultural analysis	
L۲۸	غفوری، زهرا (۱۳۹۰)	مدیریت تصویرپردازی نگرش نوین در علم رفتار سازمانی	
L۲۹	طاهری، غزاله، دلاور ابراهیمی، غفور (۱۳۹۵)	مدیریت تصویرپردازی در سازمانها	
L۳۰	مهدوی و شریفی فرد (۱۳۹۶)	تأثیر تاکتیک های مدیریت تصویرپردازی بر عملکرد کارکنان سازمان های گردشگری	
L۳۱	بیزانی و همکاران (۱۳۸۹)	مدیریت تصویرسازی در جهت منافع سازمان یا خود فرد: تأثیر تاکتیک های مدیریت تصویرسازی رو به بالا بر رفتار شهریوندی سازمانی	
L۳۲	گزارش سازمان ملل متحد (۱۳۹۰) گردشگری	سیاست های علم و فناوری و نوآوری گردشگری جمهوری اسلامی ایران	
L۳۳	روستا و همکاران (۱۳۹۵)	مدلی برای برندهسازی شهری در ایران براساس نظریه داده بنیاد	
L۳۴	شیری و همکاران (۱۳۹۵)	بررسی تأثیر مدیریت تصویر سازی مثبت بر راهبردهای مدیریت تعارض	
L۳۵	طبرسا و معینی کربکندي (۱۳۹۳)	بررسی رابطه مدیریت تصویرپردازی و فرسودگی شغلی	
L۳۶	میردامادی و محمدی (۱۳۸۹)	صنعت گردشگری جایگزینی مناسب برای درآمدهای اقتصادی ناپایدار	
L۳۷	هادی زاده مقدمو همکاران (۱۳۹۱)	مدل تأثیر برندهسازی داخلی بر رفتار شهریوندی برند در صنعت هتلداری	
L۳۸	مصطفی، گیتی (۱۳۹۱)	برند سازی و دیپلماسی شهری	
L۳۹	واحد ارزیابی شرکت گردشگران اندیشه گردشگری ایرانیان (۱۳۹۵)	فرایند طرح تطبیق استانداردهای کیفیت خدمات تاسیسات گردشگری	
L۴۰	محمدزاده و همکاران (۱۳۹۷)	عوامل موثر بر شکل گیری تصویر مقصد از دیدگاه گردشگران داخلی	

منابع
داخلی

با استفاده از بررسی منابع ارائه شده در جدول شماره ۲، ۱۳۶ شاخص به عنوان عوامل اثرگذار بر تصویرپردازی سازمانی در صنعت گردشگری معرفی شدند که در جدول زیر بر اساس منابع مشترک به اختصار به آنها اشاره شده است.

جدول ۴: شاخص‌های تصویرپردازی سازمانی در صنعت گردشگری

کد منابع	مولفه	کد منابع	مولفه
L۶-L۲-L۱- L۷-L۸	شهرت، رفتار مدیریت تصویر پردازی ذهنی، ایجاد امنیت، میزان شناخته شده بودن، گسترش اماکن اقامتی به ویژه برای پذیرایی و	L۱۷-L۱۸- L۱۱- L۱۵	تسهیلاتی مانند پارکینگ و غیره در محیط اسکان، خود ارتقای
L۴- L۵ L۶- L۳	هویت فرهنگی و مذهبی منطقه، اطلاع رسانی به مردم در نحوه برخورد با گردشگر و گردشگری، اطلاع رسانی مناسب، ایجاد خدمات مختلف برای استفاده جهانگردان و	L۲- L۳- L۶	پیشنهاد خاص (درخشناد)، نقش تبلیغات الکترونیکی، عوامل و شرایط محیط طبیعی، پوشش رسانه ای اخبار و مراسم گردشگری، وجود مدیریتی توافق و منسجم و هماهنگی بین بخش های دولتی و خصوصی
L۶-L۳۳- L۳۶-L۳۲	فعالیت های آموزشی، کارکنان در تماس و رودرو با مشتریان	L۳۳- L۳۱۹- L۶	دکور و نحوه چینش وسائل در دفاتر گردشگری، تبلیغ و بیان حمایت هایی که برای عموم مردم انجام می شود
L۶-L۱-L۹	سرعت ، صحت و دقت در انجام کار مراجعان، توسعه آژانسهای مسافرتی	L۲۳-L۲۴- L۲۵- L۲۲-...	نور پردازی، کارآفرینی، حال و هوای جو حاکم بر محیط، وجود جو و حال و هوای مذهبی در بافت محیط گردشگری و ....
L۶-L۱۲- L۱۱-L۱۴- L۲۳	هویت سازمانی، محیط فیزیکی، مشکلات مدیریتی منابع انسان، بهبود استانداردهای آموزشی و گردشگری	L۴- L۵ L۶- L۳- L۲۲- L۲۱	میزان قیمت خدمات توریستی، ایجاد موسسات و مراکز حفظ و نگهداری آثار باستانی و تاریخی و محیط زیست، ضعفهای مدیریتی گردشگری، معماری ها، اجرای مراسم مذهبی و ...
L۳۳-L۳۷- L۳۴-L۲۹	نیل به اهداف سازمان گردشگری، مساجد و امامزاده ها، جاذبه های گردشگری مذهبی و ...	L۱۲- L۱۶L۱۸ L۱۲-L۱۳-	رفتارهای ارعاب، پذیرش شکایات و پرداخت خسارت در موارد عدم انطباق با استاندارد ها
L۵ - L۳- L۳۲-L۳۳	تفسیر ادراکی گردشگران، توسعه موسسات دیگر وابسته به صنعت جهانگردی، سبک مدیریت و رهبری	L۶-L۳۱- L۲۶-L۲۳	انتظارات گردشگران، فرآیند بودن فرهنگ توسعه در جامعه و ...
L۶-L۳۰- L۳۲	تنوع در کالاهای، ارز آوری، ایجاد اشتغال و درآمد، به وجودن آمدن جاذبه های مختلف جهانگردی	L۵-L۶- L۴۰- L۲۶- L۲۳-L۱۹	طراحی و ترکیب بندي، ظاهر ساختمان ها و سطوح
L۲ -L۳- L۶-L۲۵- L۲۳ -L۴.	امکان ایجاد بازارهای منطقه ای، توزیع مجدد ثروت، استقلال اقتصادی، اقتصاد و تجارت	L۱۵-L۱۹- L۱۲- L۸- L۷-L۱۴- L۳۸	آژانس های امنیت ملی گردشگری، پذیریش فرهنگی بین کشورها.

L۴- L۵ L۶- L۳- L۳۴	استفاده از مدیران و کارکنان متخصص، صنایع دستی	L۴- L۵ - L۳-L۲۴	تشریق بخش خصوصی به سرمایه گذاری در صنعت گردشگری، تکنولوژی های پیشرفته و کارآمد و ...
L۲-L۱- L۵-L۳۱	نام، لوگو، صفحات مشخصه در اینترنت ، سطح و کیفیت تبلیغات، سایت گردشگری (به منزله ویترینی)	L۶-L۲۴- L۲۹-L۳۶- L۳۵- L۲۲	هماهنگی و همکاری سازمان های دولتی و جلوگیری از موازی کاری، نحوه پوشش و وضع ظاهری، داشنز صلاحیت و شایستگی
L۴- L۵ - L۳ L۳۲- L۳۵- L۶	گردشگری و استفاده آن از طبیعت زیر ساختمانی رایگان، رشد گردشگری صنعتی، جاذبه های طبیعی ورزشی	L۱۱-L۱۰- L۱۳-L۱۴- L۱۲-L۱۱- L۹	ارائه خدمات رایگان و اضافی به طور داوطلبانه، گسترش فرهنگ جهانی
L۴- L۵ - L۳- L۲	استفاده از مدیران و کارکنان متخصص، در نظر گرفتن امتیازهای ویژه برای مشتری	L۲۴-L۳۰- L۳۱	طرز مواجهه و رفتار ، مهریان و نوع دوست بودن، رفتارهای حامی سازی
L۶-L۱۹- L۱۶	عوامل سیاسی تشکیل سندیکای مستقل گردشگری، داشتن فرهنگ سازمانی متمرکز بر نیازهای مشتریان، دوستانه و مودب بودن، خود شیرینی، تظاهر،	L۴- L۵ L۶- L۳- L۲۰-L۲۳	مشارکت فعال کارکنان سازمان گردشگری، جذب سرمایه گذاران خارجی
L۴- L۵ L۶- L۳- L۹-L۸-	نشست کاری و توجیهی بازاریابی، تسهیل روادید برای جهانگردانی، ترویج آموزش از طریق شبکه های استانی و ...	L۱۱-L۱۷- L۲۰- L۲۱-	حاکم بودن فضای سنتی / راکد یا پویا و با نشاط، تفکیک جنسیتی گردشگران
L۶- L۳- L۵-L۱۶- L۱۹-L۲۰.....	بومگردی (اکوتوریسم): گردش در طبیعت، اطلاع رسانی و ...	L۴- L۵ L۶- L۳	طبیعت بکرو توان های طبیعی و اکوتوریستی بالا، موقعیت مناسب جغرافیایی، جاذبه ورزشی و تفریحی، شرایط اقلیمی و جغرافیایی ویژه در کل هنر برنامه ریزان توسعه کشورها

منبع: تحقیق حاضر

پس از استخراج شاخص‌های تحقیق از متون، این شاخص‌ها در قالب پرسشنامه بسته طی سه راند در اختیار خبرگان قرار گرفتند تا با استفاده از تکنیک دلفی کیفی غربال شوند و مهم ترین شاخص‌ها استخراج شوند. برای اندازه‌گیری نظرات خبرگان در خصوص رابطه‌ی گویه‌ها و شاخص‌های تصویرپردازی سازمانی، از طیف ۵ درجه‌ی ای لیکرت با پنج گزینه خیلی زیاد، زیاد، متوسط، کم و خیلی کم، جهت کمی کردن داده‌ها استفاده شده است (مقیاس اندازه‌گیری به ترتیب ۵ و ۴ و ۳ و ۲ و ۱ در نظر گرفته شده است).

در طی ارائه هر مرحله از پرسشنامه به خبرگان، تکنیک دلفی کیفی نتایج هر مرحله را مورد تفسیر قرار داد و در هر مرحله از فرایند تعدادی از شاخص‌ها با نظر خبرگان غربال و حذف شدند. در راند اول دلفی پرسشنامه با ۱۳۶ شاخص در اختیار پاسخ‌دهندگان قرار گرفت.

دور اول دلفی:

بر اساس نتایج راند اول، تعداد ۹۳ شاخص، دارای میانگین بالاتر از متوسط ۳ بودند که حاکی از اهمیت قابل قبول آن‌هاست. مطابق جدول شماره ۵، مقدار معنی‌داری پاسخ‌ها $0/034$ می‌باشد که کمتر از معیار $0/05$ است و همبستگی پاسخ‌ها را تأیید می‌کند. هم‌چنین مقدار بالاتر از $0/05$ برای ضریب دبلیوی کنдал نیز تطابق قابل قبول نظرات را در این آزمون نشان می‌دهد.

جدول ۵: آزمون همبستگی دبلیوی کنдал (دلفی دور اول)

شاخص معنی‌داری (Sig.)	درجه آزادی	شاخص کای دو	ضریب همبستگی دبلیوی کنдал	تعداد
$0/034$	۱۴	۱۵۷/۱۲۸	$0/631$	۱۵

منبع: محاسبات تحقیق حاضر

به همراه پرسشنامه بسته، یک پرسشنامه باز نیز در اختیار پاسخ دهنده‌گان قرار گرفت تا شاخص‌های پیشنهادی خبرگان نیز در تحقیق لحاظ شود. در نتیجه، ۵ شاخص با نظر اختیار در دور اول دلفی جمع‌آوری شدند که به شرح جدول زیر است:

جدول ۶: شاخص‌های پیشنهادی پاسخ دهنده‌گان

نظر خبرگان	ردیف
تعداد نیروی جوان و نخبه کشور در صنعت گردشگری	۱
نقش نهادهای غیردولتی و مردم نهاد از جنبه گردشگران	۲
کمیسیون علمی و تحقیقاتی هیات گردشگری جهانی	۳
دیپلماسی علم و فناوری و تعاملات علمی بین المللی توسعه گردشگری پایدار شامل مدیریت آگاهانه منابع طبیعی و فرهنگی و اقتصادی	۴
میزان دسترسی به منابع معتبر علمی گردشگری	۵

منبع: محاسبات تحقیق حاضر

دور دوم دلفی:

در دور دوم دلفی، با توجه به این که تعدادی از پاسخ‌دهنده‌گان متغیرهای موجود را در زمینه موضوع مورد بررسی کافی دانسته‌اند، لذا، همان متغیرهای تاییدشده مرحله اول در مرحله دوم نیز مورد پرسش قرار گرفتند. پرسشنامه دور دوم دلفی با کل مولفه‌های تاییدشده به همراه شاخص‌های پیشنهادی استخراج شده از پرسشنامه باز دور اول، به همان افراد تحويل داده شد. در این مرحله از دلفی تعداد ۸۳ متغیر، میانگین بالاتر از متوسط ۳ را دارا شدند که نشان دهنده اهمیت قابل قبول آن‌ها است. بر طبق جدول زیر، شاخص معناداری برابر $0/018$ است که کمتر از معیار $0/05$ می‌باشد، در نتیجه می‌توان همبستگی پاسخ‌ها را تأیید کرد. همچنین مقدار بالاتر از $0/05$ برای ضریب دبلیوی کنдал نیز تطابق قابل قبول نظرات را در این آزمون نشان می‌دهد.

جدول ۷: آزمون همبستگی دبلیوی کنдал (دلفی دور دوم)

شاخص معنی‌داری (Sig.)	درجه آزادی	شاخص کای دو	ضریب همبستگی دبلیوی کنдал	تعداد
$0/018$	۱۴	۲۶۵/۲۱۷	$0/775$	۱۵

منبع: محاسبات تحقیق حاضر

همچنین مقایسه میانگین امتیازات متغیرها در دور مرحّله اول و دوم دلفی صورت گرفت. طبق این بررسی، ۷۱ متغیر از پرسشنامه دور دوم کنار گذاشته شد (اختلاف کمتر از ۱۰٪ است و به جمع‌بندی رسیده است). بقیه متغیرها در قالب پرسشنامه دور سوم مورد ارزیابی قرار گرفتند.

دور سوم دلفی:

مشابه مراحل اعلام شده گذشته، دور سوم دلفی انجام شد. در این مرحله نیز تعدادی از مولفه‌ها که دارای میانگین بالاتر از متوسط ۳ بودند از لحاظ اهمیت قابل قبول تلقی شدند. بر طبق جدول زیر، مقدار شاخص معنی‌داری که ۰/۰۱۷ است همبستگی پاسخ‌ها را تأیید می‌کند. همچنین مقدار بالاتر از ۵/۰ برای ضریب دبلیوی کنдал نیز تطابق قابل قبول نظرات را در این آزمون نشان می‌دهد.

جدول ۸: آزمون همبستگی دبلیوی کنдал (دلفی دوره سوم)

تعداد	ضریب همبستگی دبلیوی کنдал	شاخص کای دو	درجه آزادی	شاخص معنی‌داری (Sig.)
۱۵	۰/۰۷۰۵	۲۵۷/۲۱۰	۱۴	۰/۰۱۷

منبع: محاسبات تحقیق حاضر

در این مرحله نیز مقایسه میانگین امتیازات مولفه‌ها برای دوره دوم و سوم دلفی صورت گرفت. بنابر اطلاعات به دست آمده، ۴۷ مولفه باقی مانده نیز در مرحله سوم به جمع‌بندی رسید. بنابراین تمامی مولفه‌ها به جمع‌بندی رسیدند و دوره سوم به عنوان دوره پایان معرفی شد. در نتیجه ۴۷ مولفه به عنوان مولفه‌های اثرگذار بر تصویر پردازی سازمانی در صنعت گردشگری ایران معرفی شدند که همگی این مولفه‌های نهایی دارای میانگین بزرگتر از ۳ بودند. نهایتاً پس از تحلیل و مقایسه مادوم داده‌ها و زیر طبقات، شاخص‌های استخراج شده از تکنیک دلفی، در ۷ طبقه اصلی اقتصادی، برنده‌سازی، کیفیت برنده، پتانسیل گردشگری منطقه، فعالیت‌های تبلیغاتی، تصویر سازی متتمرکز بر شغل و مدیریت کلان مقوله بندی شدند که این طبقات حاصل بررسی‌های مکرر منابع مرتبط و نظرات خبرگان این حوزه می‌باشد. مقوله بندی شاخص‌های نهایی به شرح جدول ۹ است.

جدول ۹: مقوله و زیرمقوله‌های نهایی تحقیق

مقولات	زیر مقوله‌ها
اقتصادی	ارز آوری
برنده‌سازی	استقلال اقتصادی پیشینه خاص (درخشنان) بهبود استانداردهای آموزشی و گردشگری
کیفیت برنده	پذیرش شکایات و پرداخت خسارت در موارد عدم انطباق با استاندارد ها سطح خدمات ارائه شده به گردشگران گسترش اماكن اقامتی به ویژه برای پذیرایی ایجاد امنیت
پتانسیل گردشگری منطقه	تضمين خدمات شایسته اعتماد معماری ها موзеه مذهبی و تاریخی

هویت فرهنگی و مذهبی منطقه	
بهبود کیفیت زندگی جامعه میزبان	
رشد گردشگری صنعتی	
گردشگری و استفاده آن از طبیعت زیر ساختهای رایگان	
جادبه های طبیعی ورزشی	
طبیعت بکر و توان های طبیعی و اکوتوریستی بالا	
موقعیت مناسب جغرافیایی	
شرایط اقلیمی و جغرافیایی ویژه در کل هنر برنامه ریزان توسعه کشورها	
بومگردی (اکوتوریسم): گردش در طبیعت	
عوامل و شرایط محیط طبیعی	
به وجود آمدن جاذبه های مختلف جهانگردی	
صنایع دستی	
پوشش رسانه‌ای اخبار و مراسم گردشگری	فعالیت‌های تبلیغاتی
اطلاع رسانی مناسب	
معرفی جاذبه های گردشگری	
معرفی امکانات و خدمات گردشگری	
ارتباط با رسانه‌های دنیا	
بازار هدف یا گردشگر	
جشنواره‌ها	
اطلاع رسانی به مردم در نحوه برخورد با گردشگر و گردشگری	
هویت سازمانی	تصویر سازی متمرکز بر شغل
کارکنان در تماس و رودرو با مشتریان	
رفتار مدیریت تصویر پردازی ذهنی	
مشارکت فعال کارکنان سازمان گردشگری	
مدیریت فرهنگی صحیح و بهبود روابط بین فرهنگی	مدیریت کلان
مبادلات تجاری- فرهنگی با کشورهای همسایه	
فرگیر بودن فرهنگ توسعه در جامعه	
امکان ایجاد بازارهای منطقه‌ای	
تشویق بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری در صنعت گردشگری	
جذب سرمایه‌گذاران خارجی	
گسترش خطوط پروازی در داخل و خارج از کشور	
استاندارد نمودن تأسیسات اقامتی و پذیرایی موجود در کشور	
کارآفرینی	
گسترش فرهنگ جهانی	
پذیریش فرهنگی بین کشورها	

منبع: تحقیق حاضر

نتیجه‌گیری

تصویر سازمان‌ها یکی از عوامل تأثیرگذار بر سرنوشت آن‌ها در دنیای امروز است؛ به گونه‌ای که سوء شهرت در بین مخاطبان یکی از عوامل مرگ سازمان‌هاست، زیرا همانند دیگر پدیده‌ها افراد بر اساس ادراک خود از سازمان‌ها

با آن‌ها ارتباط برقرار می‌کنند. تصویر ذهنی منفی از یک سازمان بر جنبه‌های گوناگونی مثل جذب منابع، حمایت و پشتیبانی مخاطبان و درنهایت مشروعیت آن تأثیر منفی می‌گذارد. بی‌شک، به دست آوردن و حفظ وجهه و تصویر بیرونی مثبت، یکی از اهداف مهم تمامی سازمان‌ها محسوب می‌شود. در این راستا، هدف از این تحقیق شناسایی مهمترین شاخص‌های اثربخش تصویر پردازی سازمانی در صنعت گردشگری ایران می‌باشد که در این راستا ۷ مقوله و ۴۷ زیرمقوله شناسایی شدند که در جدول شماره ۹ به آنها پرداخته شده است.

از جنبه اقتصادی باید گفت، تصویری که افراد از یک مقصود گردشگران دارند بسیار مهم است؛ زیرا گردشگران در اصل تصویر مقصود را خردباری می‌کنند و پس از سفر اگر تصویر مقصود با حقیقت مقصود یکسان باشد از سفر خود راضی خواهند بود. همچنین اگر یکسان نباشد از سفر ناراضی برخواهند گشت و به دیگران خواهند گفت که به این مقصود سفر نکنند؛ زیرا تصویر آن با حقیقت مطابقت ندارد. در بازاریابی‌های گردشگری نیز همواره تلاش می‌کنند تصویر مقصود را بهبود دهند، در نشان‌سازی نیز از تصویر مقصود استفاده می‌کنند و یک تصویر مناسب و جذاب ایجاد می‌کنند. تصویر مقصود گردشگری در جذب گردشگران خارجی بسیار موثر است. همراستا با ورود هر گردشگر خارجی به یک مقصود توریستی، حجم قابل توجهی ارز وارد کشور می‌شود. تا جایی که بسیاری از کشورها، گردشگری را به عنوان یکی از اصلی‌ترین منابع ارزآوری مدنظر قرار داده اند و با ایجاد و تقویت یک تصویر مناسب برای گردشگران، حجم قابل توجهی ارز را از این طریق وارد کشور می‌کنند. همچنین برندهای این گردشگری نقش مهمی در تصویرپردازی افراد از یک مقصود دارد. اگر چه مفهوم برنده مقصود، مفهومی جدید است، اما بسیاری از مقاصد گردشگری در سراسر جهان در تلاش برای اتخاذ استراتژی‌های نام تجاری برای مقاصد خود، همانند آن چه تولید کنندگان کالاها انجام می‌دهند، هستند تا بدین ترتیب هویت خود را از دیگر رقبایشان متمایز ساخته و بر منحصر به فرد بودن محصولات خود تأکید کنند. یک برنده قوی و بنام از یک مقصود، می‌تواند به عنوان یک ابزار بازاریابی قوی عمل کند. هرچه برنده یک مقصود گردشگری قوی تر باشد و بتواند مطلوبیت بیشتری را در ذهن گردشگران ایجاد کند، احتمال اینکه گردشگر این مقصود را به سایر مقاصد ترجیح دهد بسیار زیاد است. سازمان‌های گردشگری می‌توانند از این فرایند در جهت ایجاد و حفظ مشتریان وفادار خود بهره ببرند. ایجاد امکاناتی همچون امنیت، وجود مکان‌ها و اقامتگاه‌های با امکانات مطلوب می‌تواند ضمیم تقویت کیفیت خدمات ارائه شده، کیفیت برنده را نیز افزایش دهد.

در راستای ایجاد تصویر مناسب، سازمان‌های گردشگری می‌توانند بر توان و پتانسیل گردشگری مناطق تاکید کنند. وجود مناطق جذاب، تاکید بر فرهنگ‌ها و سنت‌های مختلف، موزه‌ها، پارک‌های فرهنگی و همچنین بسیاری از شاخص‌هایی که از نظر گردشگران به یک مقصود خاص تعلق دارند، از عواملی هستند که می‌توانند در ایجاد تصویر مناسب، مورد توجه سازمان‌های گردشگری قرار بگیرند. همچنین یکی از راه‌های موثر در تصویرسازی یک مقصود گردشگری، تبلیغات است. صنعت گردشگری در مواردی حتی بیش از دیگر صنایع به اطلاع رسانی، معرفی و تبلیغ نیاز دارد، چرا که جلب و جذب گردشگر و توجیه آن‌ها برای قبول رنج سفر و هزینه مسافت نیازمند معرفی جاذبه‌های گوناگون و خدمات و امکانات متنوع مقصود است. تجربه خوشایند گذراندن تعطیلات در یک کشور، این قدرت را دارد که 'تصویر ذهنی برنده' آن کشور را به سرعت و حتی برای همیشه در ذهن گردشگر تغییر دهد. لازم است پیش از انجام هرگونه تبلیغی، بازار و جامعه هدف به درستی شناسایی و هدفگذاری صحیح برای تحقق اهداف تبلیغ انجام شود. لازم است سازمان‌های گردشگری با استفاده از فرصت تبلیغات، در ذهن گردشگر 'تجسم سازی' کنند که با یادآوری تصویری، مقصود گردشگری برای وی تبیین شود. همچنین در فرایند تصویرسازی لازم است افراد و کارکنان سازمان‌ها در این فرایند مشارکت داده شوند. در این رابطه می‌توان بر تاکتیک‌های متمرکز بر شغل تکیه کرد. بر اساس این تاکتیک‌ها، کارکنان تمایل دارند، در ایجاد رفتارهای مثبت در سازمان همکاری کنند و نقش خود را پررنگ جلوه دهند. ایجاد مشارکت و استفاده از تجارب و نظرات کارکنان می‌تواند در ایجاد تصویر سازی مناسب برای سازمان‌های گردشگری اهمیت زیادی داشته باشد. در نهایت یکی از عوامل مهم در ایجاد تصویر سازمان در بخش گردشگری،

مدیریت کلان سازمان است. به خصوص در زمینه گردشگری بین الملل، تصمیمات اتخاذ شده مدیریتی نقش مهمی در پیشبرد و توسعه یک سازمان دارد. تصمیم گیری‌ها و برنامه ریزی‌های کلان مدیریتی در زمینه گردشگری، مانند تقویت و ایجاد راه‌های ارتباطی مناسب، استاندارد نمودن تاسیسات و امکانات یک منطقه گردشگری، مبادلات تجاری-فرهنگی با کشورهای همسایه و ... همگی می‌توانند تصویر سازی برای یک سازمان گردشگری را تقویت کنند.

منابع

۱. امیدی کیا، کامران؛ مشبکی، اصغر؛ خداداد حسینی، حمید؛ عزیزی، شهریار (۱۳۹۱). شناخت قابلیت‌های سازمانی جایگاه سازی برنده شرکت در صنعت مواد غذایی با استفاده از نظریه داده بنیاد. *اندیشه مدیریت راهبردی*، شماره ۱: ۷۲-۳۵.
۲. خلیلی شجاعی، وهاب؛ خداداد حسینی، سید حمید (۱۳۹۱). برنده‌سازی یکپارچه با رویکرد جهانی شدن بازار.
۳. رosta، احمد؛ قره چه، منیژه؛ حمیدی زاده، محمدرضا؛ محمدی فر، یوسف (۱۳۹۵). مدلی برای برنده‌سازی شهری در ایران براساس نظریه‌ی داده بنیاد، *نشریه علمی پژوهشی مدیریت برنده*، دوره ۳، شماره ۱، پیاپی ۵: ۴۱-۶۸.
۴. شیری، اردشیر؛ رضایی، زهرا؛ شاکرمی، مینا (۱۳۹۵). بررسی تاثیر مدیریت تصویرسازی مثبت بر راهبردهای مدیریت تعارض، *فصلنامه مطالعات رفتار سازمانی*، دوره ۵، شماره ۱، پیاپی ۱۷: ۳۷-۴۹.
۵. طاهری، غزاله؛ ابراهیمی دلاور، فاطمه (۱۳۹۵). مدیریت تصویر پردازی در سازمان‌ها، *نخستین کنفرانس بین‌المللی پارادیم‌های نوین مدیریت هوشمندی تجاری و سازمانی*، تهران، دانشگاه شهید بهشتی.
۶. طبرسا، غلامعلی؛ معینی کریکنده، منصوره (۱۳۹۳). بررسی رابطه مدیریت تصویر پردازی و فرسودگی شغلی، *فصلنامه مطالعات مدیریت بهبود و تحول*، دوره ۲۳، شماره ۷۶: ۱۵۷-۱۸۶.
۷. غفوری، زهرا (۱۳۹۰). مدیریت تصویر پردازی نگرشی نوین در علم رفتار سازمانی، *همایش ملی رفتار سازمانی* در پرستاری، شیروان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیروان.
۸. محمدزاده، پرویز؛ پناهی، حسین؛ صمدزاده، سعیده (۱۳۹۷). عوامل موثر بر شکل گیری تصویر مقصود از دیدگاه گردشگران داخلی، *مطالعات مدیریت گردشگری (مطالعات جهانگردی)*، دوره ۱۳، شماره ۱۳: ۴۱-۱۰۷.
۹. مظفری، گیتی (۱۳۹۱). برنده‌سازی و دیپلماسی شهری، نشست تخصصی برنده‌سازی شهری.
۱۰. مهدوی، علیرضا؛ شریفی فر، فریده (۱۳۹۶). تاثیر تاکتیک‌های مدیریت تصویر پردازی بر عملکرد کارکنان وزارت دفاع، *کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین در مدیریت، اقتصاد، توانمندی صنعت جهانگردی در توسعه*، مشهد، موسسه آموزش عالی شاندیز.
۱۱. حیدری چیانه، رحیم؛ سعدلونیا، حسین (۱۳۹۵). تحلیلی بر فرایند مدیریت تصویر مقصود گردشگری شهری مورد مطالعه: کلان‌شهر تبریز، *مجله‌ی برنامه ریزی و توسعه گردشگری*، سال پنجم، شماره ۱۹: ۹۴-۱۰۹.
۱۲. هادیزاده مقدم، اکرم؛ جمالی کاپک، شهرام؛ رضایی، مرتضی (۱۳۹۱). مدل تأثیر برنده‌سازی داخلی بر رفتار شهر وندی برنده در صنعت هتلداری، *پژوهش‌های مدیریت در ایران*، دوره ۱۶، شماره ۳: ۲۰۳-۲۲۳.
۱۳. بزدانی و همکاران (۱۳۸۹). مدیریت تصویرسازی در جهت منافع سازمان یا خود فرد: تأثیر تاکتیک‌های مدیریت تصویرسازی رو به بالا بر رفتار شهر وندی، *مدیریت دولتی*، دوره دوم، شماره ۵: ۱۰۷-۱۲۴.

۱۴. یوسف سیبداری؛ مشتبه‌ا (۱۳۹۰). ارائه مدل ارزش ادراکی از مکان گردشگری بر اساس مدل ارزش ویژه شناسه مبتنی بر مشتری (بررسی موردی: جزیره کیش). *پایان نامه کارشناسی ارشد*. دانشگاه تهران.
۱۵. Baker, M. J., and E. Cameron. (۲۰۱۶). Critical success factors in destination Marketing. **Tourism and Hospitality Research** ۸ (۲): ۷۹–۹۵.
۱۶. Blain, C., Levy, S. E., and Ritchie, R. B. (۲۰۰۵), Destination Branding: Insights and Practices from Destination Management Organizations, Vol ۴۳, Issue ۴, ۲۰۰۵.
۱۷. Bowler, W. M., and Brass, D. J. (۲۰۰۶), Relational correlates of interpersonal citizenship behavior: A social network perspective, **Journal of Applied Psychology**, ۹۱(۱), ۷۰-۸۲.
۱۸. Buhalis, D. (۲۰۰۰), Marketing the competitive destination of the future, **Tourism Management**, Volume ۲۱, Issue ۱, February ۲۰۰۰, Pages ۹۷-۱۱۶.
۱۹. Cai, L. A. (۲۰۱۲). Cooperative branding for rural destinations. *Annals of Tourism Research*, ۲۹(۳), ۷۲۰-۷۴۲.
۲۰. Castro, C.B., Armario, E.M., and Ruiz, D.M. (۲۰۰۷), The influence of market heterogeneity on the relationship between a destination's image and tourists' future behavior, **Tourism Management**, Volume ۲۸, Issue ۱, February ۲۰۰۷, Pages ۱۷۵-۱۸۷.
۲۱. Chen Y, Fang W (۲۰۱۳), The Moderating Effect of Impression Management on the Organizational Politics–Performance Relationship, **Journal of Business Ethics**, Volume ۷۹, Issue ۳, pp ۲۶۳–۲۷۷.
۲۲. Chen, C.-F., and Tsai, D. (۲۰۱۰), How destination image and evaluative factors affect behavioral intentions?, **Tourism Management**, Volume ۲۸, Issue ۴, August ۲۰۰۷, Pages ۱۱۱۵-۱۱۲۲.
۲۳. Christina C, and Hailin Q, (۲۰۱۵), Examining the structural relationships of destination image, tourist satisfaction and destination loyalty: An integrated approach, Volume ۲۹, Issue ۴, August ۲۰۰۸, Pages ۶۲۴-۶۳۶.
۲۴. Christina C, and Hailin Q, (۲۰۱۵). Examining the structural relationships of destination image tourist, **Tourism Management**, ۱۷, ۶۲۴-۶۳۶.
۲۵. Cretu, A. E., and Brodie, R. J. (۲۰۱۳), The influence of brand image and company reputation where manufacturers market to small firms: A customer value perspective, **Industrial Marketing Management**, Volume ۴۲, Issue ۲, February ۲۰۰۷, Pages ۲۳۰-۲۴۰.
۲۶. Cretu, A. E., and Brodie, R. J. (۲۰۱۳). The influence of brand image and company reputation where manufacturers market to small firms: a customer value perspective. **Industrial Marketing Management**, ۴۲(۲), ۲۳۰-۲۴۰..
۲۷. Doyle, P. (۲۰۰۱), Building Value-Based Branding Strategies, **Journal of Strategic Marketing**, ۹, ۲۵۵-۲۶۸.
۲۸. Drory, A., and Zaidman, N. (۲۰۰۷), Impression manage: effects of the organizational system, **Journal of Managerial Psychology**, ۲۲(۲): ۲۹۰-۳۰۸. Ment behavior
۲۹. Framke ,W.(۲۰۰۲), The Destination as a concept: A Discussion of the business-related Perspective versus the Socio-cultural Approach in Tourism Theory, Scandinavian **journal of hospitality and tourism**, ۷(۲), ۹۲-۱۰۸.
۳۰. García, M. G., and Arturo, M. (۲۰۱۱). A destination-branding model: An empirical analysis based on stakeholders. **Tourism Management** , ۶۴۶-۶۶۱.

۳۱. Hall, D. (۲۰۰۲), Brand development, tourism and national identity: The re-imaging of former Yugoslavia, **Journal of Brand Management**, ۹(۴):۳۲۳–۳۳۴.
۳۲. Hosany, S., Ekinci, Y., and Uysal, M. (۲۰۱۶). Destination image and destination personality: an application of branding theories to tourism places. **Journal of Business Research**, ۶۹, ۶۳۸–۶۴۲.
۳۳. Jago, L., Chalip, L., Brown, G., Mules, T., & Ali, S (۲۰۰۳), Building Events Into Destination Branding: Insights from Experts, **Event Management**, ۸ (۱). pp. ۳-۱۴. ISSN ۱۵۲۵-۹۹۵۱.
۳۴. Jain, A. K. (۲۰۱۲), Does emotional intelligence predict impression management? **Journal of Organizational Culture, Communications and Conflict**, ۱۶(۲), ۱۱-۲۴.
۳۵. Jain, A. K. (۲۰۱۲), Moderating Effect of Impression Management On the Relationship of Emotional Intelligence and Organizational Citizenship Behavior, **Institute of Behavioral and Applied Management**, ۱۸-۱۰۷.
۳۶. Konecnik, M., and Gartner, W. C. (۲۰۰۷), Customer-based brand equity for a destination, **Annals of Tourism Research**, ۳۴(۲):۴۰۰-۴۲۱.
۳۷. Lin, C.-H., Morais, D. B., Kerstetter, D. L., and Hou, J.-S. (۲۰۱۰), Examining the Role of Cognitive and Affective Image in Predicting Choice Across Natural, Developed, and Theme-Park Destinations, **Journal of Travel Research**, ۴۶ (۲): ۱۸۳-۱۹۴.
۳۸. Ramanathan, J. R. B., and Ritchie, R. J. B. (۲۰۱۵). The branding of tourism destinations: past achievements & future challenges. **Journal of Retailing**, 69(۲), ۱۹۳-۲۱۵.
۳۹. Usakli, A, baloglu, S (۲۰۱۵), Brand personality of tourist destinations: An application of self-congruity theory, *Tourism Management*, Volume ۴۲, Issue ۱, February ۲۰۱۱, Pages ۱۱۴-۱۲۷.
۴۰. World Economic Forum (۲۰۱۷). The Travel and Tourism Competitiveness Report ۲۰۱۷, Committed to Improving the State of the World, ۱-۴۸۷.
۴۱. Stylidis, D., Shani, A. and Belhassen, Y. (۲۰۱۷). Testing an Integrated Destination Image Model across Residents and Tourists. **Tourism Management**, ۵۸, ۱۸۴-۱۹۴.
۴۲. Dean.D. Suhartanto. D and Kusdibyo. L (۲۰۱۹). Predicting Destination Image in Creative Tourism: A Comparative between Tourists and Residents, **international journal of applied business research**, ۱(۱).
۴۳. Hoz-correa, A. munoz-leiva. F (۲۰۱۹). The role of information sources and image on the intention to visit a medical tourism destination: a cross-cultural analysis, **Journal of Travel & Tourism Marketing**, ۲۶(۲).

Identification of effective indexes of organizational imaging in the tourism industry of Iran using a qualitative approach

Extended Abstract

This article aims to identify the most important indicators of organizational image-making in the tourism industry in Iran. Thus, this research is aimed at the field of applied research and in terms of the nature of the data of a qualitative type. The statistical population of the study consists of ۳۷ sources, including upstream documentation in the field of tourist tourism, as well as experts in the industry, which includes faculty members of the universities and those active in the tourism industry. In this research, ۱۲۶ indicators from the upstream resources were extracted using textual content analysis. Indices in the form of closed questionnaires were provided to the experts in three periods. In each period, a number of indicators were screened using the score that the respondents considered for each index and Delphi qualitative analysis. Finally, ۴۷ subcategories were introduced as effective indicators of organizational image processing in the tourism industry of Iran in seven main categories: economic, branding, brand quality, regional tourism potential, advertising activities, occupationally focused imagery and macro management.

Introduction

The tourism industry is one of the most important sources of income generation in the world, and is gradually cited as the second most important industry in the ۲۱st century (Becker & Cameron, ۲۰۱۶). For this reason, in order to gain a greater share of the global marketplace, it is necessary to seek logical solutions and to create a systematic program to enhance its economic performance in this way and in pursuit of its long-term goals (caj, ۲۰۱۲). Iran has almost a hundredth country in the field of tourism among the countries of the world, attracting only one thousandth of the number of tourists (Mirdamadi & Mohammadi, ۲۰۱۰). Experts believe that if Iran is able to attract ۱۲ million tourists annually, the income earned by each tourist will be equal to tens of barrels of oil, and the incomes of the tourism sector will be the successor to oil revenues. According to the above mentioned, it can be concluded that the development of tourism industry is important for any country, including Iran, both economically and socially (Sibdari, ۲۰۱۱).

Meanwhile, confronting the phenomenon of globalization requires the adoption of requirements for Iranian industries and organizations, and the delay in planning to meet these inevitable requirements is likely to have serious consequences that would be costly at the expense of loss Internal markets will be eliminated from the world of international competition (Khalili Shojaei & Khodada Hosseini, ۲۰۱۲). Therefore, all Iranian industries and organizations, at a relatively short time, should prepare themselves to face this fact (Hadizadeh et al., ۲۰۱۲). Now, with these prospecting conditions, it is necessary for the Iranian organizations to take steps to prevent possible future occurrence of their products and to think of a corporate image in a competitive market, an issue that seems to have been neglected by Iranian organizations (Omid Kia et al., ۲۰۱۲). Among these, it can be said that the image of the organization as the core of marketing activities and one of the key tools for implementing brand management in a competitive market (Ramanatan & Richie, ۲۰۱۵). In fact, one of the concepts recently introduced in the tourism industry is of great importance is the creation of corporate image. It can be said that branding is one of the most important parts for differentiating each brand. In the tourism industry, this is done by the image of the intentions. Tourism organizations, because a well-known brand brings tangible value to intangible tourism services. Trying to identify their brand. In fact, the image of intentions can be more important than its concrete facts, and tourists travel to their destinations for visiting their images, not because of the facts. As a result, the image of destination is an important factor for the development of successful tourism and destination marketing (Heidari Chine & Saadolonia, ۲۰۱۵).

Studies have shown that attention to this concept can help in the further development of this industry (Hossani et al., ۲۰۱۶). Although in recent years, the concept of organizational image has attracted the attention of many researchers in the field of marketing and tourism management, but systematic academic research in the field of tourism is very small (Kristina & Heilin, ۲۰۱۵). Some articles related to corporate image management in the tourism industry are still at the level of conceptual research (Cretu & Brodie, ۲۰۱۲). Ultimately, the purpose of the effort is to understand why tourists prefer a particular destination (Garcia et al., ۲۰۱۱).

Regarding the importance of the articles, the main purpose of this study is to use textual content analysis and Delphi technique to identify the most important indicators of organizational image-forming in the tourism industry in Iran. Therefore, the main question of the research is as follows:

What are the most important indicators of organizational image design in the tourism industry in Iran?

Materials and Methods

This research is aimed at the field of applied research and because of the nature of the data of a qualitative type. The statistical population of the study is ۴۷ documents upstream in the field of tourist tourism as well as experts in this industry, which includes professors and faculty members of universities and active in the field of tourism industry. In this research, ۱۳۶ indicators were extracted from upstream resources using textual content analysis. The indicators were presented to the experts in the form of a questionnaire.

Discussion and Results

Finally, by using Delphi qualitative analysis, ۴۷ indicators were introduced as effective indicators of organizational image processing in the tourism industry of Iran.

Conclusions

Studies have shown that customers now consider a tourism destination as a conceptual concept that can be interpreted mentally and through experience. If a strong and sustainable experience is created in the mind of the tourist from a tourist destination and can be properly managed, it can form the basis of the creation of organizational image creation.

Key words: photography, corporate image, tourism industry, textual content analysis, qualitative Delphi technique.

References

۱. Baker, M. J., and E. Cameron. (۲۰۱۶). Critical success factors in destination Marketing. **Tourism and Hospitality Research** ۸ (۲): ۷۹–۹۵.
۲. Ramanatan, J. R. B., and Ritchie, R. J. B. (۲۰۱۵). The branding of tourism destinations: past achievements & future challenges. **Journal of Retailing**, ۹۱(۲), ۱۹۳–۲۱۵.
۳. Hosany, S., Ekinci, Y., and Uysal, M. (۲۰۱۶). Destination image and destination personality: an application of branding theories to tourism places. **Journal of Business Research**, ۶۹, ۶۳۸–۶۴۲.
۴. Rousta, A., ghareche, M., hamidizadeh, M.R., and mohammadifar, Y (۲۰۱۶). A model for urban branding in Iran based on data base theory, **journal of management research**, ۸ (۱): ۴۱-۶۸.

۵. Hadizadeh, A., jamali kapak, S., and rezaei., M (۲۰۱۲). The Effect of Internal Branding on Brand Citizen Behavior in Hotel Industry, **journal of Management Research in Iran**, ۱۶(۳): ۲۰۴-۲۲۳.
۶. Yousefisibdari, M (۲۰۰۱). Presentation of the Perceived Value Model of a Tourist Place Based on the Value-based Model of Customer-Based Identity (Case Study: Kish Island). **Master's thesis**, University of Tehran.